

- KORTLÆGNING

Afregningspriser til friplejehjem er steget markant siden 2021

Fra 2021 til 2024 er den gennemsnitlige afregningspris til friplejehjem steget fra 1.270 kr. til 1.449 kr. i døgnet pr. borger. Det er en stigning på 179 kr. i døgnet og svarer til over 65.000 kr. om året pr. plejehjemsplads. Efter de nye offentlige overenskomster er lønomkostningerne dog steget, men aktindsigt viser, at kun fem kommuner har genberegnet afregningspriserne til deres friplejehjem på den baggrund. Der er fortsat store variationer i afregningspriserne på tværs af kommunerne.

Siden 2021 har Dansk Erhverv kortlagt en stor del af de afregningspriser, friplejehjemmene modtager i henhold til serviceloven for somatiske pladser ekskl. sundhedslovsydelser. Kortlægningerne har kun taget udgangspunkt i de afregningspriser, der følger af afregningsmodellen fra 2015 og frem, og baserer sig på aktindsigt og offentlige referater.

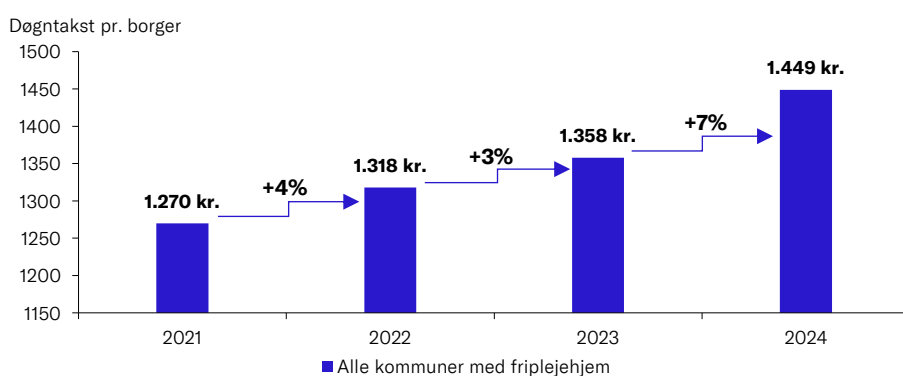
På tværs af 30 kommuner, der har et eller flere friplejehjem, og som afregnes efter den nuværende afregningsmodel, er den gennemsnitlige afregningspris i 2024 på 1.449 kr. i døgnet pr. borger. I 2021 var den gennemsnitlige afregningspris 1.270 kr.¹ Der er derfor tale om en gennemsnitlig stigning i afregningsprisen på 179 kr. i døgnet pr. borger, svarende til over 65.000 kr. om året pr. plejehjemsplads.

Til trods for nye offentlige overenskomster er der kun fem kommuner – ud af de 30, kortlægningen indeholder – der har genberegnet deres afregningspriser til deres respektive friplejehjem, selvom de nye offentlige overenskomster medfører betydelige stigninger i lønomkostningerne.

Løbende stigning i taksterne fra 2021 til 2024

På tværs af 30 kommuner og 44 friplejehjem er den gennemsnitlige afregningspris i 2024 på 1.449 kr. pr. borger pr. døgn. Det er en stigning på 91 kr. siden sidste år, hvor prisen var 1.358 kr. Siden 2021 er afregningspriserne steget fra 1.270 kr. i gennemsnit til 1.449 kr. i 2024. Det er en stigning på i alt 179 kr. i døgnet pr. borger. For et plejehjem med 72 beboere svarer det til en årlig stigning på 4,69 mio. kr. til driften, eller 14 pct. (se også figur 1).

Figur 1: **Gennemsnitlig afregningspris pr. borger pr. døgn**

Kilde: Dansk Erhverv pba. aktindsigt fra 30 kommuner og referater.

Note: Døgntakster er angivet for somatiske pladser ekskl. sundhedsydelse og inkl. moms.

Det er vigtigt at bemærke to forhold: For det første er der tale om et gennemsnit, da ikke alle friplejehjem har oplevet en stigning i deres afregningspris, mens andre har fået en betydelig stigning. For det andet er antallet af friplejehjem i kortlægningen steget i perioden 2021-2024, da der er blevet opført flere friplejehjem de seneste år. Hvis de nye friplejehjem udelades fra kortlægningen, falder den gennemsnitlige afregningspris kun med 5 kr. i døgnet pr. borger.

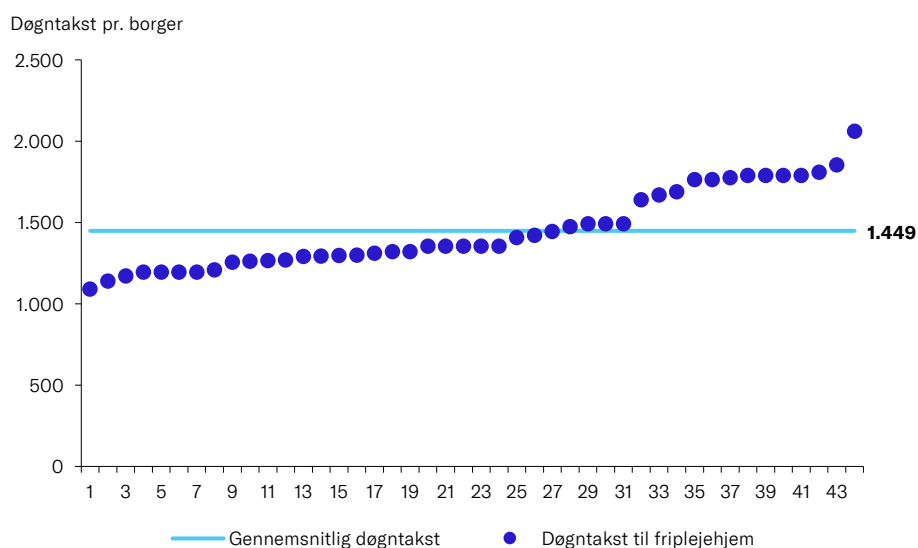
Selvom antallet af friplejehjem varierer i kortlægningerne fra 2021 og 2024, vurderer Dansk Erhverv dog, at variationen ikke har stor betydning på den gennemsnitlige afregningspris og dens udvikling over tid.

Fortsat stor forskel i afregningspriserne på tværs af kommunerne

Afregningspriserne varierer fortsat meget fra kommune til kommune. Den laveste afregningspris er 1.091 kr. pr. borger pr. døgn, mens den højeste afregningspris er 1.968 kr. pr. borger pr. døgn. Forskellen mellem laveste og højeste afregningspris er 877 kr., hvilket er en stigning på 132 kr. i forskel fra 2023. Denne forskel svarer til 320.000 kr. pr. borger om året og lidt over 23 mio. kr. om året for et friplejehjem med 72 beboere.

Selvom afregningspriserne er steget markant siden 2021, er forskellen mellem højeste og laveste afregningspris generelt på samme niveau som tidligere år. Variation i afregningspriserne på tværs af kommuner er ikke usædvanlig, men Dansk Erhverv hæfter sig ved graden af variation, da forskellen principielt kun bør afspejle forskel i serviceniveau.

Figur 2: **Friplejehjem, afregningspriser 2024**

Kilde Dansk Erhverv pba. aktindsigt og offentlige referater fra kommunalbestyrelsernes udvalgmøder fra 30 kommuner.

Note: Døgn takster er angivet for somatiske pladser ekskl. sundhedsydelse og inkl. moms. For nogle kommuner har det ikke været muligt at adskille somatiske og skærmede pladser, da de har én takst for begge. Dette gælder også tidligere kortlægninger, Dansk Erhverv har gennemført.

Kun fem kommuner har genberegnet taksterne på baggrund af nye offentlige overenskomster

Efter indgåelsen af nye offentlige overenskomster, der trådte i kraft d. 1. april 2024, er lønomkostningerne til kommunalt ansatte steget. Af de 38 friplejehjem, der i Dansk Erhvervs kortlægning modtager en beregnet afregningspris efter friplejeboliglovens § 32 stk. 2, har kun otte friplejehjem fået genberegnet deres afregningspriser baseret på de nye offentlige overenskomster. De otte friplejehjem ligger i fem kommuner, hvoraf én af kommunerne har fire friplejehjem.

Dette sker, selvom overenskomstaftalen medfører en markant lønstigning, med den første stigning på 4 pct. fra d. 1. april 2024.ⁱⁱ En del af årsagen hertil kan være, at kommunerne ikke selv har reguleret deres budgetter efter stigende lønomkostninger til egne ansatte, som afregningsprisen baserer sig på. En anden årsag kan være, at kommunerne fremskriver afregningspriserne til deres friplejehjem med den midtvejsregulering, der offentliggøres i forbindelse med Økonomiaftalen mellem regeringen og KL.ⁱⁱⁱ Midtvejsreguleringen dækker dog ikke hele lønstigningen som følge af overenskomstaftalen, ligesom midtvejsreguleringen ikke udelukkende er et udtryk for stigende lønomkostninger, men også en korrigerende af prisfremskrivningen på vareindkøb.

Metode

Dansk Erhverv har søgt aktindsigt i 32 kommuners afregningspriser til friplejehjem for somatiske pladser ekskl. ydelser leveret efter sundhedsloven og inkl. moms. Kommunerne er forpligtet til at adskille service- og sundhedsydelser i afregningsprisen, og Dansk Erhverv har derfor kun været interesseret i at kortlægge afregningsprisen for service. I alt drejer det sig om 46 friplejehjem, da nogle kommuner har flere friplejehjem. For to kommuner og deres to friplejehjem har det dog ikke været muligt at kortlægge afregningsprisen. Den ene af kommunerne har ikke godkendt deres afregningspris for 2024, mens den anden kommune ikke er vendt tilbage på Dansk Erhvervs aktindsigtsanmodning. Derfor omfatter kortlægningen kun 44 friplejehjem i 30 kommuner.

Antallet af friplejehjem pr. kommune hentet fra plejehjemsoversigten.dk og, i nogle tilfælde, fra kommunernes egne hjemmesider via offentlige referater fra udvalgs møder, hvis oplysningerne ikke var tilgængelige på plejehjemsoversigten.dk.

Sammenlignet med tidligere kortlægninger er der tilføjet syv nye kommuner og deres i alt 7 friplejehjem. Derudover har en kommune, der ikke gav Dansk Erhverv aktindsigt i 2023, nu givet aktindsigt i 2024 og er derfor medtaget i dette års kortlægning.

Data er angivet som oplyst af kommunen selv i aktindsigten. For to kommuner er data hentet fra offentlige referater fra kommunalbestyrelsen, hvorfor Dansk Erhverv ikke har søgt aktindsigt i disse to kommuner. Dansk Erhverv har løbende været i dialog med kommunerne for at afklare eventuelle spørgsmål om de oplyste afregningspriser.

Noter

ⁱ Dansk Erhverv (2022): Stor forskel i kommunernes afregningspris til friplejeboligleverandører.

ⁱⁱ KL (2024): Regulering af kommunale lønninger inden for Forhandlingsfællesskabet. Link: <https://www.kl.dk/nyheder/arbejdsgiver/2024/regulering-af-loenninger-pr-1-april-2024>

ⁱⁱⁱ Finansministeriet (2024): Aftale om kommunernes økonomi for 2025. Link: <https://fm.dk/media/27557/aftale-om-kommunernes-oekonomi-for-2025-a.pdf>